

4

Vragenuur: Vragen Aukje de Vries

Vragen van het lid Aukje de Vries aan de staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat over onbeantwoorde schriftelijke vragen inzake de verdeling van 15 miljoen euro steun voor de bruine vloot (2020Z20251 en 2020Z25846).

De voorzitter:

Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Aukje de Vries namens de VVD voor haar vraag aan de staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat, die ik van harte welkom heet. De vraag gaat over onbeantwoorde schriftelijke vragen inzake de verdeling van 15 miljoen euro steun voor de bruine vloot. We wachten heel even voor de wisseling. Mevrouw Aukje de Vries.

Mevrouw Aukje de Vries (VVD):

Dank u wel, voorzitter. Er ligt nu al vijf maanden geld op de plank voor de ondernemers van de chartervaart met traditionele zeilschepen die vallen onder het cultureel varend erfgoed, ofwel de bruine vloot. Er is niet voor niks 15 miljoen euro beschikbaar gesteld. Het kan niet zo zijn dat er geld is, maar dat de ondernemers toch in de problemen komen of erger: omvallen. Het water staat ze tot aan de lippen. Het is toch juist de bedoeling dat we zoveel mogelijk ondernemers de eindstreep laten halen wanneer die ook in zicht is? Het is daarom belangrijk dat de ondernemers van de bruine vloot zo snel mogelijk duidelijkheid en het geld op de rekening krijgen.

Onlangs raakte ik in gesprek met een ondernemer van het schip Nil Desperandum, dat tijdelijk in Leeuwarden ligt. Het schip heeft de naam "wanhoop niet", maar inmiddels kon ik de wanhoop van die ondernemer gewoon voelen. Deze starter nam het schip begin 2020 vol ambitie en plannen over, omdat zijn droom werkelijkheid werd. Hij vreest nu voor het voortbestaan van zijn bedrijf, het schip en de toekomst. Er is zelfs een moeder die een brandbrief aan vijf ministeries heeft geschreven. Ik had niet gedacht dit hier aan de orde te hoeven stellen, maar het duurt allemaal veel en veel te lang. Er is geld.

Voorzitter. Is de staatssecretaris het dus met de VVD eens dat het belangrijk is dat deze ondernemers op korte termijn duidelijkheid krijgen, zeker in deze winterperiode waarin niks wordt verdiend? Wanneer kunnen ze die duidelijkheid nu eindelijk eens krijgen? Waarom is het zo ingewikkeld om die 15 miljoen euro die beschikbaar is bij de ondernemers te krijgen? En waarom moet het vijf tot zes maanden duren? Wat is de stand van zaken met betrekking tot de regeling en aan wat voor regeling wordt gedacht? Wanneer kunnen de ondernemers het geld op hun rekening hebben?

Tot slot, wat wordt gedaan aan de mogelijkheden voor de bruine vloot om straks zo snel mogelijk wel weer het werk te kunnen oppakken, wellicht op een aangepaste manier? Bijvoorbeeld door het organiseren van een fieldlab, zoals in algemene zin is gevraagd in de motie van de VVD en D66, zodat ze ook weer perspectief kunnen krijgen.

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter:

Dank u wel. Dan is nu het woord aan de staatssecretaris.

Staatssecretaris Keijzer:

Dank u wel, voorzitter. Ik vind het echt heel goed dat we hier ook los van alle debatten zo nu en dan spreken over ondernemers die het water aan de lippen staat, want dat is absoluut het geval. Dat weet ik. Ik spreek er ook heel veel. Door coronamaatregelen spreek ik ze tegenwoordig vaak vanaf een scherm, maar ik probeer ook nog steeds — het is me vorige week ook weer gelukt — langs te gaan. Of het nu gaat om de kermissen, de cafés, de restaurants, de evenementenbranche, de reisbranche of de bruine vloot, waar ik als dochter van de Zuiderzee een speciaal gevoel bij heb: ik ga dat gesprek met ze aan. Maar niet alleen om met ze te praten, maar ook om te kijken hoe ik het oplos. Nou, hoe hebben we dat gedaan met het kabinet? We zijn begonnen met de TOGS, een generieke regeling, maar inmiddels gaan we van generieke regelingen voor verschillende sectoren naar specifieke vergoedingen, bijvoorbeeld de voorraadvergoeding in de horeca en straks ook voor de detailhandel, en zijn we bezig met een startersregeling. Helaas worden we inmiddels geconfronteerd met fraude. Het gaat om een klein percentage, maar het drukt ons wel met onze neus op de feiten. We moeten op zorgvuldige wijze goede en uitvoerbare regelingen vormgeven. Dan wordt het wel lastig, want dezelfde ambtenaren van EZK en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, de RVO, werken aan de uitbreiding van de steunpakketten in december maar ook nu weer in januari. Het zijn dezelfde mensen die aan al deze specifieke regelingen werken.

Er zijn uitbreidingen geweest. Zo zijn bijvoorbeeld de SBI-codes vorig jaar losgelaten, is het vergoedingspercentage verhoogd naar 85% en is de cap, de maximale vergoeding, losgelaten. Dat betekent dat je elke keer weer moet kijken wat dit nou betekent voor de regeling zoals die bijvoorbeeld voor de bruine vloot geldt.

Voorzitter. Waar staan we nou met die tijdelijke regeling corona voor de bruine vloot? De contouren worden steeds duidelijker. We willen deze scharen onder het staatssteunkader voor cultuur. We werken ook aan het steeds duidelijker krijgen van de definitie. Op dit moment is die bedoeld voor historische zeilschepen, die bedrijfsmatig geëxploiteerd worden voor de kleinschalige passagiersvaart. Dit zijn ongeveer tussen de 400 en 500 schepen, waaronder de charterschepen van de branchevereniging voor de chartervaart, de BBZ, en een deel van de boten van de Federatie Varend Erfgoed Nederland of HISWA-RECRON. Het gaat daarbij om schepen met een oude romp, waarbij er wel sprake moet zijn van een minimale jaaromzet met een maximumaantal passagiers. De exploitatie- en investeringskosten ...

De voorzitter:

Ik ga u toch onderbreken. Want ik vind het ook niet eerlijk naar Kamerleden toe. Ik zit alsmaar in hun nek te hijgen en te zeggen dat ze moeten afronden en kort moeten zijn. Maar dat geldt eigenlijk ook voor de bewindspersonen. Dus ik wil toch wel een beroep op u doen, en ook op anderen, om de vragen direct te beantwoorden.

Staatssecretaris Keijzer:

Oké, voorzitter. Ik was in de veronderstelling dat ik dat aan het doen was. We hebben het over exploitatie- en investeringskosten. Er zijn extra onderhoudskosten die voortvloeien uit het feit dat het hierbij om cultureel erfgoed gaat. We moeten wel goed kijken dat het niet dubbelop gebeurt. Datgene wat in de reguliere TVL vergoed wordt, moet niet ook nog eens vergoed worden via deze regeling. We moeten ook bekijken of het juridisch houdbaar en praktisch uitvoerbaar is.

Mevrouw Aukje de Vries (VVD):

Ik heb er alle begrip voor dat de ambtenaren heel hard werken en het ook druk hebben met de andere steunpakketten, maar ik vind het wel heel erg zuur dat er al sinds augustus of september 15 miljoen euro voor deze ondernemers ligt en dat daar nu nóg geen duidelijkheid over is. De staatssecretaris geeft nu weer geen duidelijkheid over wanneer het dan wel geregeld kan zijn. Ik hoor een heleboel problemen, maar eigenlijk heel weinig oplossingen. Volgens mij hebben de ondernemers zelf al een aantal oplossingen aangedragen. Ik wil de staatssecretaris echt vragen om duidelijkheid te geven over een termijn waarop die regeling er kan zijn en over wanneer het geld op de rekeningen van de ondernemers kan staan. Zij zijn namelijk echt de wanhoop nabij. Ik hoop dat daarbij ook gekeken wordt naar de starters die ik zonet benoemde. Zij zijn op dit moment wanhopig volgens mij. Ik zou zeggen: geen woorden maar daden. Maak die regeling gewoon concreet. Ik snap dat er allemaal problemen zijn, maar hak gewoon een knoop door. Het zal dan waarschijnlijk niet perfect zijn, maar hak een knoop door zodat het grootste deel van deze ondernemers geholpen kan zijn.

Staatssecretaris Keijzer:

Het feit dat de cap van het maximumbedrag af gaat en de vergoeding voor de vastgestelde vaste lasten naar 85% gaat, komt ook terecht bij deze sector. Daar zijn ze dus al mee geholpen. De contouren zoals ik die nu schets, schets ik omdat u er nadrukkelijk naar vraagt. We gaan dus nog precies met de sector overleggen of je hiermee het varend erfgoed meepakt dat je beoogt te ondersteunen. Voor het verkiezingsreces hoop ik daar duidelijkheid over te kunnen geven.

Mevrouw Aukje de Vries (VVD):

Ik reken erop dat wij en vooral die ondernemers, want daar gaat het uiteindelijk om, die duidelijkheid krijgen en dat het geld heel snel bij de ondernemers op de rekening staat, want het water staat hen echt aan de lippen, zoals ik zei. Ik hoop dat de staatssecretaris ook bereid is om te kijken naar de toekomstige mogelijkheden via een fieldlab om wat meer perspectief te kunnen bieden.

Staatssecretaris Keijzer:

Ik heb gezegd wanneer ik die duidelijkheid wil geven over hoe die regeling eruitziet. Of het dan ook meteen op de rekening staat ... Ik snap dat verzoek en begrijp dat ook vanuit de ondernemers, maar we zullen de regeling moeten melden bij de Europese Commissie om te horen of het past binnen de regels. Dat heeft nou eenmaal tijd nodig. Ik zou het ook liever gisteren gehad willen hebben, maar ja.

De voorzitter:

Maar deze vragen zijn gesteld naar aanleiding van onbeantwoorde schriftelijke vragen die vijf maanden geleden zijn ingediend. Dat geef ik wel even mee.

Staatssecretaris Keijzer:

Drie maanden, voorzitter.

De voorzitter:

O, goed. Maar dan zijn ze in ieder geval niet binnen de termijn beantwoord.

Mevrouw Palland (CDA):

Goed om te horen dat de contouren van het noodfonds zichtbaar worden. Wij zijn er heel blij mee dat dit nu in de afrondende fase zit. Collega Postma heeft daar inderdaad een halfjaar geleden een motie over ingediend, dus dan is het van belang dat zo'n fonds beschikbaar gaat komen. Ik ken de betrokkenheid van de staatssecretaris bij dit onderwerp. Zij is ook bij de botters en schippers in Kampen geweest. Maar mijn vraag gaat over een grote zorg bij een deel van deze schippers over de toegang tot het noodfonds. Bij de TVL kregen zij bijvoorbeeld te maken met een verkeerde SBI-code. Die is inmiddels aangepast bij de Kamer van Koophandel, maar vervolgens zegt de RVO dat ze op de peildatum de verkeerde code hadden. Deze groep schippers is bezorgd dat dit hun parten gaat spelen bij de toegang tot het noodfonds. Kan de staatssecretaris aangeven dat dit geen zorg hoeft te zijn?

Staatssecretaris Keijzer:

Ik was in eerste instantie wellicht wat uitgebreid, voorzitter, omdat het gaat over historische zeilschepen die bedrijfsmatig geëxploiteerd worden voor de kleinschalige passagiersvaart en die dus een oude romp hebben met een minimale jaaromzet en een maximaal aantal passagiers. Daarbij hebben we moeten bekijken of we degenen die net voor of na een bepaalde datum gestart zijn ook te pakken hebben als groep. Het doel is ervoor te zorgen dat dit fantastisch mooie varend cultureel erfgoed blijft en dat de ondernemers die dat exploiteren dat kunnen blijven doen. Hier zit namelijk certificering op en als die vervalt, verdwijnt daarmee een deel van deze sector. We doen in het kabinet alles om ondernemers door deze laatste tijd heen te helpen.

De voorzitter:

Dank u wel.